

Gasgrid-vetyputki - mihin maanomistaja voi vaikuttaa -jäsenwebinaarin 24.11.2025 webinaarin keskustelukentän kysymykset ja ennakkokysymykset ja Gasgridin vastaukset niihin

- Miten korvaukset metsän puolella? Puusto ja menetetty metsänkasvatuspinta-ala?
 - Gasgrid lunastaa koko työalueen puineen. Puustosta korvataan markkinahinnan mukainen korvaus korotettuna 25 %:lla. Tämän lisäksi odotusarvolisä korvataan kuten myös tuulenkaadot. 10 m leveältä käyttöoikeusalueelta maksetaan täysi maapohjakorvaus.
- Lunastetaanko metsämaa johon putki kaivetaan ja miltä leveydeltä siinä tapauksessa?
 - Putkelle lunastetaan 10 leveä käyttöoikeusalue.
- Korvataanko kiinteistön arvon aleneminen?
 - Lähtökohtaisesti kiinteistön arvo ei alene, sillä rakennusoikeuden määrä ei muutu eikä mainittavaa maisemahaittaakaan tule. Putki asettaa rajoituksia rakennusten sijoittamiselle, mutta rakennusoikeuteen se ei vaikuta. Rakentamisen päätyttyä, kun maisema on ennallistettu, ainoa näkyvä osa verkkoa on mahdollinen merkintäpylväs. Mikäli maanomistaja kokee kiinteistönsä arvon alenevan, niin hän voi tehdä siitä korvausvaatimuksen lunastustoimituksessa
- Korvaukset, Ennakko jos ei toteudu ja maat 10v rakennuskiellossa?
 - Korvaukset maksetaan lain mukaisesti. Alueet eivät ole rakennuskiellossa ennen lunastusluvan myöntämistä.
- Korvaukset maanomistajille ja niiden laskentaperusteet. Mitkä ovat maanomistajan oikeudet, jos hän ei hyväksy maansa käyttöä vetyputken kulkureittinä? Pakkolunastuksen käyttö?
 - Käyttöoikeus putkelle on tarkoitus hankkia lunastusmenettelyllä. Korvaukset perustuvat markkinahintaan, jonka lunastustoimikunta määrittää. Maanomistajalla on oikeus esittää vastustava lausunto lunastusmenettelyn kuulemiskokouksessa tai määräajan puitteissa sen jälkeen. Lunastaja antaa vastineen lausuntoihin, ja niiden perusteella lupaviranomainen arvioi, onko luvan myöntämiselle edellytyksiä. Putkilinjalle pyritään löytämään reitti, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän haittaa.
- Miten lunastusmenettelyssä saatavat korvaukset ja suuruudet määritetään?
 - Korvaukset määrätään lunastusmenettelyssä lainsäädännön mukaisesti. Käyttöoikeusalueen (10 m leveä) maapohja korvataan markkina-arvon mukaisella hinnalla. Työalueelta maksetaan korvaus hallinta-ajalta. Puusto korvataan odotusarvolisineen. Pelloilla korvataan sadon menetykset ja tuoton alenemat. Lisäksi kaikki aiheutuneet haitat ja vahingot korvataan. Kohteen- ja haitankorvauksille maksetaan 25 %:n korotus lunastuslain muutoksen mukaisesti.
- Lunastuksen korvausperusteet eivät ole kovin selkeät. Lunastushinta pitäisi olla peltojen osalta hehtaarihintoihin perustuva ja salaojien korjaukset huomioiva.
 - Lunastuksen korvausperusteet määritetään lunastusmenettelyssä. Peltoalueilla käyttöoikeus alueelta ja työalueelta maksetaan maapohjakorvaus, joka on pellon markkinahintaan perustuva. Tämän lisäksi korvataan haitat ja vahingot kuten sadonmenetykset. Salaojat korjataan Gasgridin toimesta entistä vastaaviksi eikä näistä määrätä yleensä korvauksia.
- Maksaako Gasgrid lisää enakkohaltuunottosopimuksen tekeville? Fingridillä käytäntönä maksaa tästä ekstra.
 - Gasgrid ei tee enakkohaltuunottosopimuksia. Maanomistajalle maksetaan lunastuslain muutoksen myötä 25 % korotusta markkinahintaan nähden.

- Korvataanko maanomistajalle vaiva mikä aiheutuu suunnittelun tukemisesta ja suunnitelman toteutumisen valvonnasta?
 - Lunastustoimituksessa voi esittää korvausvaatimuksen edunvalvonnasta. Gasgridin valvojat vastaavat töiden valvonnasta.
 - Jos putkea ei tule niin korvataanko väliaikaisen rakennuskiellon osalta jotain?
 - Rakennuskieltoa ei ole ennen lunastusluvan myöntämistä eli korvauksille ei ole perusteita.
-

2. Rakentaminen, valvonta ja tekniset ratkaisut

- Miten töiden valvonta aiotaan järjestää? Säännösten ja vaatimusten mukaisesti. Lisäksi Gasgridilla on jokaisella työmaalla oma työmaapäällikkö, joka vastaa työmaastaan ja on paikallisten käytettävissä, mikäli tulee kysyttävää.
 - Gasgridin työmailla on tyypillisesti oma työmaapäällikkö, joka vastaa töiden toteutuksesta Gasgridin standardien mukaisesti ja hän toimii myös yhteyshenkilönä maanomistajiin päin.
- Putken käyttöikä? Mitä putkelle tehdään 50 vuoden jälkeen?
 - Käyttöikä on noin 50 vuotta, ja toimenpiteet sen kuluttua riippuvat sen aikaisesta tarpeesta. Jos putkelle ei ole enää tarvetta, se poistetaan ja lunastusluvasta luovutaan.
- Kuinka syvällä putki on maassa?
 - Putken päällä on vähintään metrin verran maata. Syvyys riippuu paikallisista olosuhteista ja tarvittaessa putki kaivetaan syvemmälle.
- Miten olemassa olevat isot vesijohdot vaikuttavat putken sijoittamiseen?
 - Ne huomioidaan suunnittelussa ja putki sijoitetaan olosuhteisiin soveltuvasti. Otamme mielellämme karttapalautteeseemme vastaan tietoja kiinteistöllä olevista vesijohdoista: Maptionnaire
- Miten sulfaattimaat otetaan huomioon kaivuutöissä? Kalkitaanko maita urakan loputtua?
 - Sulfaattimaat huomioidaan kaivuutöissä ja niiden käsittelystä laaditaan ohje suunnittelun myöhemmissä vaiheissa. Kalkitseminen on yksi vaihtoehto.
- Rakentamisen aikainen leveys kuulostaa isolta. Mihin perustuu ero rakentamisaikana ja lunastettavan alueen leveydessä?
 - Rakentamisen aikana alueella liikkuu paljon raskaita koneita ja maahan asennettavat putket ovat erittäin suuria. Työmaa vaatii riittävästi tilaa, jotta rakentaminen on sujuvaa ja turvallista. Työalueen leveystarve perustuu vuosien rakentamiskokemukseen. Riittävän leveällä työalueella varmistamme, ettei työmaan ylityksiä synny.

- Saako maanomistaja päättää syvyyden tai suuntaporauksen käytön?
 - Päätökset tekee Gasgrid.
- Teettekö myös kaivualueita laajemmat salaojasuunnitelmat ja korjaukset?
 - Korjaamme vain siltä alueelta, jossa kaivamme eli normaalisti emme tee korjauksia kaivualueen ulkopuolella
- Jos ei ole olemassa olevaa tietä, rakennatko uusia teitä?
 - Yleensä uusia teitä ei tehdä. Joskus työaluetta voidaan leventää läheiseen tiehen kiinni ja tällöin yhdystien tekeminen on mahdollista.
- Kuinka tiheästi merkintäpylväitä on pellossa? 50 metrin välein.
 - Näköyhteys pylväältä toiselle tulee olla merkintäpylväältä toiselle, eli tiheys riippuu maaston olosuhteista.
- Onko mahdollista sijoittaa kaivuutöissä pellolta poistettua maa-ainesta muualle pellolle?
 - Maanomistaja voi sopia työmaan kanssa ylimääräisten maa-ainesten sijoittamisesta.
- Miten varmistetaan, että putken poisto ei jää maanomistajan maksettavaksi, kun käyttö päättyy?
 - Gasgrid on vakaavarainen valtionyhtiö ja vastaa siitä, ettei putken poistosta aiheudu kuluja maanomistajalle.
- Pitäisikö kehittää korroosiosuojaus, joka kestää sähköverkon alle sijoittamisen?
 - Tällaista kehitystä ei ole suunnitelmissa.
- Miten laajasti tuulivoima-alue estää putken vetämisen?
 - Normaalisti kaasuputken suojaetäisyys tuulivoimalaan on 1.5 x voimalan korkeus. Lisäsuojauksella putki voidaan sijoittaa lähemmäs.
- Miten 1.1.2026 aloittava Valtion lupavirasto on organisoitu nykyisten Ely-keskusten osalta?
 - Viranomaiset tiedottavat omasta toiminnastaan. YVA-menettelyiden osalta YVA-yhteyshenkilöt tarkentuvat ohjelmien julkaisun yhteydessä.

3. Vaikutukset maankäyttöön, viljelyyn ja metsätalouteen

- Metsään laitettu putki ei ole ongelmaton. Putki estää puutavaran varastoinnin tien varteen.
 - Putken käyttöoikeusalueelle ei saa kasata palokuormaa kuten puutavaraa, mutta lähtökohtaisesti putki ei estä tien varteen varastointia. Paikalliset olosuhteet

vaihtelevat, ja tällaisista tarpeista suunnitellulle putkireitille otamme mielellämme tietoa vastaan karttasovelluksessamme: Maptionnaire

- Merkittävät haitat metsätaloudelle tiloilla, joiden pääsuunta on metsätalous.
 - Korvaukset käsitellään lunastuslain mukaisesti. Lunastuslain mukaan maanomistajan varallisuusasema ei saa muuttua. Lunastuslain muutoksen myötä kohteen- ja haitankorvauksia korotetaan 25%.lla. Rakentamisen aikana poistetaan puustoa, mikä korvataan. Rakentamisen jälkeen jäävä Gasgridin käyttöoikeusalue tulee pitää puuttomana, ja Gasgrid vastaa siitä. Käyttöoikeusaluetta lukuunottamatta puita voidaan kasvattaa uudestaan.
- Kuinka tulevat ojien kunnostukset huomioidaan?
 - Ojien perkuutasot selvitetään ja putki suunnitellaan siten, ettei ojien kunnostustöille aiheuteta haittaa.
- Putkesta ei saa tulla ojitusta estävää, eikä saa aiheuttaa metsanomistajille jatkuvaa lupa rumbaa ja suojausvelvollisuutta.
 - Kts. edellinen vastaus
- Edustamani maanomistajan maille on suunniteltu noin 3,5 km vetykaasulinjaa. Aikamoinen rajoite metsäomaisuudelle ja alueiden käytölle
- Miten hanke vaikuttaa pellon vesitalouteen pitkällä aikavälillä?
 - Putki suunnitellaan siten, ettei vesitalouteen aiheudu muutoksia.
- Savimailla salaojitus on viljelyn onnistumisen ehto. Miten taataan että salaojat ja kokooajajat eivät painu vuosienkaan päästä?
 - Korjaussuunnitelma tehdään laadukkaasti ja työ toteutetaan hyvin. Korjaustyöllä on takuu-aika ja korjauksia tehdään rakentamisen jälkeen mikäli ongelmat ovat kaasuputken rakentamisesta johtuvia.
- Pintavalunnan hoitaminen? Kaivualue padottaa vettä linjan yläpuoliseen maastoon.
 - Putki suunnitellaan siten, ettei padotusta synny.
- Tästä viljelylle aiheutuvan haitan korvaaminen? Haitat korvataan laissa säädetyn mukaisesti.
 - Lunastustoimikunta tekee korvauspäätökset tiedossa olevista haittojen korvaamisesta. Maanomistaja voi tehdä tämän lisäksi korvausvaatimukset kokemistaan vahingoista ja haitoista.
- Peltoviljely on mahdollista asennuksen jälkeen putken päältä. Mikä on tonniraja? Peltomaan kantavuus ei heikkene Gasgridin vuoksi. Ehdotonta painoylärajaa ei ole antaa, mutta selvää on, että töidemme jäljiltä maa kantaa sen, minkä se kantoi ennen töitämme.
 - Vetyputki suunnitellaan siten, että nykyaikaiset koneet voivat ajaa sen päällä pelloilla. Tarvittaessa putki asennetaan syvemmälle, jotta siihen kohdistuva pintapaine pysyy riittävän pienenä.
- Paljonko pellon hehtaarihinta tippuu, kun putki kulkee pellon poikki?
 - Tällaista vaikutusta ei ole havaittu. Salaojat korjataan, joka takaa pellon viljeltävyyden säilymisen hyvänä. Maanomistajalle maksetaan täyskorvaus 10 m leveältä alueelta ja hän saa jatkaa viljelyä tällä alueella. Lisäksi hän saa korvauksia sadon alenemasta.
- Viljelyhaitta on ilmeinen, kun putki kulkee keskellä pelloja.
 - Rakentamisen päätyttyä viljelyä voi jatkaa normaaliin tapaan. Merkintäpylväät pyritään sijoittamaan siten, etteivät ne haittaa viljelyä. Jos ne joudutaan sijoittamaan pellolle ja viljelijä joutuu kiertämään niitä, hänelle korvataan päistehaitasta. Lähtökohtaisesti viljelyyn ei tule haittaa rakentamisen jälkeen. Rakentamisen aikainen haitta korvataan laissa säädetyn mukaan.
- Onko sijainti jo päätetty?
 - Ei ole, vaan reitti tarkentuu esimerkiksi YVA-prosessin edetessä ja paikallistiedon karttuessa. Reittiä YVA-selvitetään koko sen 300 metrisen selvitysalueen alalta,

- Kartat mistä putki kulkee löytyvät sivuiltamme: [Maptionnaire](#)
-

4. Turvallisuus ja riskit

- Mitä riskejä putkeen sisältyy? Voiko sen räjäyttää?
 - Vetyputkiston riskit syntyvät mahdollisesta putken vaurioitumisesta. Tällaisia tilanteita voisivat olla rakennus- tai kaivuutyöt putken välittömässä läheisyydessä. Putkea ei voi räjäyttää normaalissa käytössä ja noudattamalla työskentelyn sääntöjä putkilinjan läheisyydessä
- Kuinka vaarallinen putki käytössä oikeasti on? Mitä tapahtuu, jos putki vaurioituu?
 - Putkessa kulkeva vety on syttyvä kaasu. Vetyputkessa vetykaasun pitoisuus on 100% ja putken sisällä oleva vety ei voi palaa, koska siellä ei ole happea. Ehjä putki on täysin turvallinen. Putki on erittäin kestävä ja suunniteltu kestämaan ulkoisia rasituksia. Jos putki vaurioituu, vetyvuoto on mahdollinen, mutta vety nousee nopeasti ylöspäin ja laimenee ulkoilmassa. Vuotokohdassa voi syntyä pistoliekin kaltainen palaminen, mutta laaja räjähdys on epätodennäköinen.
- Onko asuinrakennuksiin määritelty turvallisuusetäisyys?
 - Suunnittelussa on käytetty 30 metrin minimisuojaetäisyyttä rakennuksiin.
- Voidaanko putken läheisyyteen enää rakentaa omakotitaloja tai maatilan päärakennusta?
 - Rakentaminen on mahdollista, jos määritellyt turvaetäisyydet ja viranomaismääräykset täyttyvät. Aivan vastaavalla tavalla toimitaan olemassa olevin kaasun siirtoputkien kanssa.
- 30 metriä asuinrakennuksesta tai kuivurista suojaetäisyytenä on liian vähän.
 - Suunnittelussa on käytetty 30 metrin minimisuojaetäisyyttä rakennuksiin. Suojaetäisyys noudattelee nykyisten käytössä olevien kaasun siirtoputkien suojaetäisyyttä ja rakentamistapaa, joka on osoittautunut turvalliseksi ja josta Suomessa on vuosikymmenten kokemus.
- Milloin vedylle saadaan oma laki ja säännökset turvaetäisyyksineen?
 - Olemassa olevaa kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöä sovelletaan vedyn käsittelyyn, varastointiin ja siirtoon. Viranomais selvityksissä on todettu tarve vetylainsäädännön kehittämiseksi. Asiaa edistetään valtionhallinnossa ja heidän aikataulun määrittämänä.
 - Suomessa ei ole tällä hetkellä vedyn siirtoputkistoille omaa erityislainsäädäntöä (vrt. asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta). Viranomaisohjeistusta vedylle on kuitenkin olemassa ja Tukes on julkaissut oppaan Vedyn käsittelyn ja varastoinnin turvallisuus. Oppaassa esitellään vedyn tuotanto-, siirto- ja jakelumuotoja ja turvallisia ratkaisuja näiden toteuttamiseen.
- Vetyteknologioihin liittyy vielä paljon selvittämistä. Vetykaasu on hyvin herkkää.
 - Kaasuna vety on tunnettu pitkään ja sillä on omat aineominaisuudet ja erityispiirteensä. Vetyä on kuitenkin käytetty teollisuudessa jo yli 100 vuotta. Esimerkkeinä kemianteollisuudessa mm. ammoniakkin valmistus, metanolituotanto ja öljynjalostus. Vedyn käyttö on kuitenkin laajentunut monella tapaa ja sitä käytetään aiempaa laajemmin.

5. Käyttö, ylitykset ja liikenne

- Onko tosiaan näin, että putken ylittäminen metsämaalla esim. motoilla on sallittua vain vahvistetuilla ylityspaikoilla?
 - Raskasta kalustoa varten tehdään ylityspaikkoja, joiden sijainnit sovitaan yhdessä maanomistajan kanssa. Normaaleilla maanviljelykoneilla ja sitä pienemmillä kulkuvälineillä putken voi ylittää mistä vaan.
- Saako putkilinjaa ylittää ja jos saa niin kuinka raskaalla kalustolla? **Ks. Edellinen vastaus.**
- Jääkö putkilinjan viereen kulkukelpoinen tie vai ei?
 - **Työmaa tie jätetään maastoon, jos maanomistaja niin tahtoo.**
- Saako pellolla ajaa yli lietevaunuilla, telipainot 25-35t + traktorin paino. Entä itsekulkevat sokerijuurikas ja peruna nostokoneet, paino 40-60t.
 - **Vetyputki suunnitellaan siten, että nykyaikaiset koneet voivat ajaa sen päällä pelloilla. Tarvittaessa putki asennetaan syvemmälle, jotta siihen kohdistuva pintapaine pysyy riittävän pienenä.**
- Millaisilla akselipainoilla putki voidaan ylittää?
 - **kts. edellinen vastaus**
- Jos ylitykset sallittuja vain vahvistetuilla paikoilla, saako metsätalouden toimijat digitaalisen sijaintitiedon putkesta ja ylityspaikoista?
 - **Ylityspaikkojen tiedot voidaan toimittaa paikkatietoformaattissa**
- Linjan päällähän ei saa raskailla kuormilla liikkua, varsinkin jos putki upotetaan esim. Suohon.
 - **Näitä tarpeita varten rakennamme putken päälle erityisiä ylityspaikkoja. Niiden sijainnit sovimme maanomistajan kanssa.**

. Hallinto, tiedotus ja vaikutusmahdollisuudet

- Kuten Pöytyän tilaisuudessa 22.10.2025 oli puhetta, paikallisten seurantaryhmien perustaminen on tärkeää. Tuleeko näitä seurantaryhmiä?
 - **YVA-menettelyihin liittyen perustetaan seurantaryhmät, joihin kutsutaan mm. paikallisia yhdistyksiä. Kommentteja seurantaryhmään kutsuttavista tahoista voi ehdottaa sähköpostitse osoitteeseen maankaytto@gasgrid.fi**
- Gasgridin sivuilla sanotaan että hanke toteutetaan lunastusmenettelyllä ja ainoa tapa neuvotella gasgridin kanssa on käräjäoikeus? **(alla vastaus samassa seuraavan kysymyksen/kommentin kanssa)**
- Nettisivuilla sanotaan että tehdään lunastusmenettelyllä ja käräjäoikeudessa voidaan sitten neuvotella jos jotain sanottavaa.
 - **Maanhankinta putkireitille on tarkoitus toteuttaa lunastusmenettelyllä. Ennen lunastusluvan hakemista keskustelemme maanomistajien ja muiden sidosryhmien**

kanssa reitistä. Nettisivuilla viitataan lunastustoimikunnan määräämiin korvauksiin, joista voi valittaa halutessaan käräjäoikeuteen.

- Maanomistajalta vuokraaminen olisi parempi, niin rakentajalle kuin maan omistajalle.
 - Maanomistajien suuren määrän vuoksi, heidän tasapuolisen kohtelun turvaamiseksi sekä pitkän käyttöiän mahdollistamiseksi käytetään lunastumenettelyä.
 - Milloin tieto vetyputken sijoittumisesta maanomistajan maalle on lähetetty ensimmäisen kerran?
 - Maanomistajille on lähetetty tieto kaasuputken suunnitellusta reitistä maanomistajatilaisuuksien kutsun yhteydessä, eli tilaisuuden ajankohdasta riippuen syksyn 2025 ja kevään 2026 välillä.
 - Onko tiedossa muita vetyverkkosuunnitelmia muualle maata?
 - Gasgridillä ei ole suunnitteluvaiheessa muualle maahan hankkeita tässä vaiheessa.
 - Milloin Pohjois-Pohjanmaan YVA-ohjelma on nähtävillä?
 - YVA-ohjelma on Pohjois-Pohjanmaan osalta nähtävillä alkuvuodesta 2026, mutta tarkempi aikataulu ei ole vielä tiedossa. Tästä tullaan tiedottamaan erikseen mm. Ympäristöhallinnon internet-sivuilla ja paikallislehdissä.
-

7. Ympäristö ja erityisolosuhteet

- Voiko EU:n metsäkatoasetus vaikuttaa tähän hankkeeseen?
 - Ymmärryksemme mukaan metsäkatoasetus ei suoraan vaikuta tähän hankkeeseen. Vaikutukset maankäyttöön tarkastellaan osana YVA-menettelyä.
- Millainen riski on, että putken valmistuttua ympäröiviä metsämaita aletaan kaavoittamaan teollisuuden tarpeille?
 - Teollisuustoimijat ja kunnat päättävät teollisuuslaitosten sijoituksesta ja sopivat niistä erikseen maanomistajien kanssa.
- Sulfaattimaat:
 - Tuolla Pohjanmaan rannikolla liikutaan 8-tien molemmin puolin, joka on lähes koko matkalla sulfaattisavimaata.
 - Happamat sulfaattimaat ohitettiin melko kevyesti, kun vertaa aiemmin olleita yva-hankkeita.
 - #Peruskuivatuksen järjestäminen ja happamien sulfaattimaiden aiheuttamien riskien selvittäminen kun putkilinjaus katkaisee olemassa olevat laskuojat?
 - #Sulfaattimaa ongelma korostetummin paikalliskuivatuksessa kun putkilinja toimii uutena vedenjakaja jokeen rajautuvalla pellolla.
 - Sulfaattimaat huomioidaan YVA-menettelyssä ja niiden aiheuttamat ympäristövaikutukset arvioidaan. Sulfaattimaat tutkitaan maaperätutkimusten yhteydessä hankkeen myöhemmissä vaiheissa ja ratkaisut ja maiden käsittely suunnitellaan kohdekohtaisesti.
- Mitkä ovat putken kaivuun vaikutukset päästöihin?
 - Rakennustöistä aiheutuvat päästövaikutukset tarkastellaan YVA-menettelyn yhteydessä.